kibuvits, türnpuu; lõpupoolel: koer-õispuu, jasmiin. Kõige hiljemini hakkab õitsma pärn, umbes keset juulit.

Ka osa rohttaimi hakkab õitsma aprillis. Keskmiselt ilmuvad õied aprilli keskel: sinilillel ja siniliilial, tihti ka maajalal; lõpul: paiselehel, kuldtähel; mai esimesel poolel: võilillel, nurmenukul ja mitmel teisel. Sooja suurenedes muutub õite puhkemine sagedamaks, mis kestab kuni sügiseni.

Vegetatsiooniperioodi lõpunähteid ilmutavad teravamal kujul puud. Üksikud lehed hakkavad langema juba augusti lõpul: pärnal, jalakal, pirnil, õunapuul, kasel; septembri alul: vahtral, kastanil, saarel, tammel; septembri lõpul: toomingal, haaval, kirsil jne. Lõplik lehitustumine sünnib palju hiljemalt, olenedes sügise soojusest. Ülemaltoodud andmete järele on see suuremal osal puil oktoobri lõpul, isegi novembri alul (kask, vaher, kastan). Nii oli ka 1924. a. sügisel, mil suuremad öökülmad puudusid, pehme sügis pikemat aega kestis, novembri alul veel suuremal hulgal lehti õunapuudel, pirnidel, kirssidel, sirelitel, leedripuudel, pärnadel, kastanitel, kaskedel; üksikud lehed saartel, vahtratel, paplitel. Samuti võis mõnel puhmikul õisi tähele panna veel oktoobris ja novembris.

Loomad. Linnud. Linna (vt. ka lhk. 52) rohked puiestikud ja aiad pakuvad paljudele laululindudele väga soodsaid elamis- ning pesitamisvõimalusi ja meelitavad neid selle tõttu suurel määral kokku. Loodusesõbrale, kes Tartus kodumaa laulikute suurepärast kontserti tahab nautida, olgu soovitatud kevadel hommikune jalutuskäik Toomimäele või rännak läbi kalmistute, kus võimalus on meie paremate laululindude laulurikkust kuulda ning sidet loodusega alal hoida.

Olgugi et läbi linna Emajõgi oma vett Peipsi poole saadab, ei nähta selle pinnal ühtegi veelindu, — varjava taimkatte puudumine ja elav liikimine jõel peletavad linnud eemale. Harva võib silmata kevadel või sügisel jõe kohal õhus mõnd läbilendavat kajakat, parti, hane või luike. Sellevastu on rohke nende linnustiku esindajate hulk, kes linna piirides järjekindlalt pesitsevad, ja nende arv, kes küll oma poegi linna piirkonnas üles ei kasvata, aga talvel maalt, kui toitlusolud kitsaks muutunud, mõneks kuuks linna talvitama asuvad, siin lahedamaid toitlusvõimalusi leides. Viimane nähtus kujutab omapärast suhtlemist linna ja maa vahel: osa linnalinde rändab maale suvitama, kuna hulk maal elutsevaid linde linnas jälle talvitab.

Sääraseist lindudest, kes ülalnimetatud põhjusil talvel rohkel arvul linna asuvad ning isegi südalinnas teotsevad, olgu nimetatud hall vares, hakk ja talvike ehk talitsiitsitaja. Palju teisi linde meelitavad talveks linna selle puiestikes rikkalikult leiduvad puuseemned ja puudel valminud marjad. Mainitud toitu hävitamas näeme iseäranis Toomimäel rohkesti leevikesi, siisikesi ja urvalinde, aga ka põhja poolt ilmunud suuretutilisi siidisabasid ning kaunis tihti ka männileevikesi. Peale nende nähakse talvel linnas mõnd pasknääri, suurt kirjurähni, mõnel aastal isegi kuuse-käbilindu või koguni kaugel põhjas pesitsevat valgetriip-käbilindu.